

Uit onze resultaten blijkt de meerderheid van de populaties in een minder goede toestand te verkeren. Zo is de genetische variatie binnen de populatie van het Klein Schietveld (Antwerpen) opmerkelijk laag, ondanks de grootte van het leefgebied. In Landen vormen het kleine leefgebied en de geïsoleerde ligging een knelpunt voor het voortbestaan van de populatie. De toestand van andere populaties is minder kritiek, maar ook niet optimaal. Ook daar stelden we een beperkte genetische variatie, een kleine effectieve populatiegrootte, een beperkte genenuitwisseling of een combinatie van deze factoren vast. Een drietal populaties doen het ogenschijnlijk wel goed, maar vertonen tekenen van sterke drift, een daling in populatiegrootte of een daling in immigratie uit andere populaties.

Op basis van dit onderzoek formuleerden we aanbevelingen voor het beheer van de onderzochte populaties. We konden ook de meest geschikte bronpopulaties aanduiden voor de herintroductie van rugstreepad in de Zwinstreek..

Karen Cox

Meer lezen?

- [Toestand van Vlaamse rugstreepadpopulaties op basis van genetische data](#)
- [Genetische beoordeling van potentiële bronpopulaties rugstreepad voor herintroductie in Zwinstreek](#)

Muntjak - werkoverleg en code goede praktijk (NB 03/16)

Muntjak is een subtropisch hertje dat hier en daar op privéterreinen gehouden wordt. Het gaat echter om een zogenaamde 'invasieve exoot' die opgenomen is op de Europese ontwerprijst van invasieve exoten die zorgwekkend zijn voor de Europese Unie. Elke lidstaat is daarom verplicht maatregelen te nemen om de vestiging en verspreiding ervan tegen te gaan. In Vlaanderen duiken af en toe muntjakken op in het wild, voornamelijk in de grensregio tussen Nederland en België. Deze dieren zijn meestal ontsnapt uit privé domeinen. Zonder ingrijpen planten ze zich snel voort en brengen ze schade toe aan de vegetatie.

Samen met de Nederlandse Zoogdiervereniging nam het INBO daarom het initiatief om een werkvergadering te organiseren rond dit kleine hert. De bedoeling was om kennis en ervaring uit te wisselen over de verspreiding en bestrijding van muntjak in Nederland en België en in de toekomst beter samen te werken.

Naast het INBO en de Zoogdiervereniging namen ook het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Natuurpunt Studie, DEMNA & DNF (de Waalse tegenhangers van INBO en ANB), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de Hubertusvereniging Vlaanderen en de provincie Zeeland (Nederland) deel aan het overleg. De deelnemers bespraken de actuele verspreiding in Nederland en België, de aanpak op het terrein in de provincie Antwerpen, de nood aan passieve en actieve surveillance, de mogelijke beheermaatregelen en de actuele wettelijke obstakels voor een efficiënte aanpak. We stelden ook de code voor goede praktijk voor, die we op vraag van het ANB maakten en waarin veel van de bovenstaande elementen aan bod komen. De presentaties kan u onderaan deze pagina downloaden.

De middag werd afgesloten met levendige discussies over een meer gecoördineerd plan van aanpak en met afspraken om snel informatie uit te wisselen in het kader van early warning. De deelnemers spraken af om samen verder kennis op te bouwen in functie van een zo efficiënt mogelijke aanpak op het terrein. Hiervoor zal duidelijk maatwerk nodig zijn.

Jim Casaer & Tim Adriaens

Het rapport "Best practice voor beheer van Chinese muntjak *Muntiacus reevesi* in Vlaanderen" vormt de basis voor een code goede praktijk voor Chinese muntjak in Vlaanderen.

Bij het opstellen van dit document volgden we de kapstok voor het opmaken van een code goede praktijk die het INBO in 2015 publiceerde.

Eerst worden soortspecifieke informatie (herkenning, invasiehistoriek, verspreiding, ecologie en impact), beleid, regelgeving en de doelstelling van beleid en beheer besproken. Voor muntjak is de hoofddoelstelling het tegengaan van vestiging van de soort in Vlaanderen. Deze hoofddoelstelling vertaalt zich in twee subdoelstellingen:

- het zo snel mogelijk verwijderen van actueel in de natuur aanwezige muntjakken en
- het minimaliseren van de kans op nieuwe introducties.

Daarna beschrijven we de monitoring en early warning en de mogelijke beheermaatregelen, elk met hun voor- en nadelen (effectiviteit, kost en personeelsinzet, draagvlak, neveneffecten).

Bij de beschreven methodes om de aanwezige muntjakken te verwijderen zijn verschillende manieren om het afschot ervan te organiseren en afvangst met netten of kooien. Verder behandelen we ook mogelijkheden voor het preventief vermijden van schade, en bewustzijnsverhoging.

Presentaties Workshop

TITEL	LAATST GEWIJZIGD
 01_Natuurpunt_MuntjakVlaanderen.pdf	24 feb.
 02_ANB_muntjak_beheerVlaanderen.pdf	24 feb.
 03_Zoogdiervereniging_muntjak Nederland.pdf	24 feb.
 04_INBO_best practice muntjak.pdf	24 feb.
 Deelnemerslijst.pdf	24 feb.
 Programma.pdf	24 feb.
 Thumbs.db	24 feb.

Natuurindicator in de kijker: percentage beschadigde bosbomen (NB 03/16)

Het INBO voert jaarlijks een bosvitaliteitsinventaris uit. Hieruit blijkt dat in 2015 21,5% van de bosbomen in Vlaanderen beschadigd was. Beschadigd wil zeggen dat de boom meer dan 25% bladverlies vertoont. Het bladverlies kan vrij plots gebeuren (bv. door bladvraat) of het gevolg zijn van jarenlange aftakeling (kroonsterfte). De oorzaken van vitaliteitsverlies zijn biotisch (schimmels, insecten...) of abiotisch (luchtverontreiniging, weersomstandigheden, standplaatsfactoren...). Ook het terreinbeheer kan schade veroorzaken.

Het aandeel beschadigde bomen is hoger dan gemiddeld bij zomereik, Corsicaanse den en de categorie 'overige loofboomsoorten', waarvan o.a. zwarte els, es en ruwe berk deel uitmaken.

Het percentage beschadigde bomen neemt licht toe in vergelijking met de voorgaande jaren (20,8% in 2013 en 21,1% in 2014).

Heidi Demolder , Geert Sioen